

Sygn. akt V CSK 342/15

POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa T. Sp. z o.o. w K.

przeciwko Z. Sp. z o.o. w M.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 grudnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 17 marca 2015 r., sygn. akt V ACa 920/14,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 marca 2015 r. Skarżąca powołała się na występowanie w sprawie trzech istotnych zagadnień prawnych, trzech kwestii budzących wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, oraz na oczywistą zasadność wniesionej skargi kasacyjnej.

Jak wskazano w judykaturze Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Problemy sformułowane przez skarżącą nie odpowiadają jednak tej przesłance. Po pierwsze, pytanie o relację pomiędzy art. 58 k.c. i art. 146 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.) nie wywołuje – z perspektywy jego ujęcia w skardze kasacyjnej - żadnych istotnych wątpliwości. Drugi z tych przepisów wprowadza szczególną podstawę wadliwości umów zawieranych w reżimie prawnym zamówień

publicznych – równocześnie jednak w enumeratywny sposób wskazując katalog podstaw tej wadliwości. Relacja pomiędzy nim i art. 58 k.c. została określona tym samym w czytelny sposób i nie budzi wątpliwości, na których istnienie powołał się skarżący. Dwie kolejne kwestie – odnoszące się do dopuszczalności określenia w umowie konkretnych materiałów, którymi powinien posłużyć się wykonawca robót budowlanych - zostały sformułowane w sposób nadmiernie kazuistyczny, wykluczający możliwość uznania ich za istotne zagadnienia prawne w opisanym wyżej rozumieniu. Ocena, czy wprowadzenie takiego zastrzeżenia jest możliwe z perspektywy przepisów, na które powołała się skarżąca, wymagałaby przede wszystkim ustalenia treści i kontekstu postanowienia umowy o roboty budowlane. Jej kwalifikacja nie może być dokonywana w sposób abstrakcyjny, w oderwaniu od okoliczności konkretnego wypadku. W konsekwencji, kwestie wskazywane przez skarżącą nie mogłyby stać się podstawą do sformułowania ogólnego poglądu, który wyjaśniałby problem z zakresu interpretacji prawa - nie zaś wyłącznie odnoszący się do skutków jego subsumpcji.

Ponadto, zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, potrzeba wykładni przepisu prawa wywołującego wątpliwości – a więc przesłanka wskazana w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. - powinna być rozumiana jako występowanie w sprawie problemu z zakresu wykładni prawa, który stał się przedmiotem rozbieżnych opinii (tak m.in. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 592/14, nie publ.). Istota tej kwestii powinna odpowiadać przy tym naturze skargi kasacyjnej jako środka zaskarżenia realizującego cel publiczny, zarazem zaś służącego ochronie indywidualnych interesów stron postępowania. W konsekwencji, problem ten powinien posiadać ogólny i abstrakcyjny wymiar - co sprawiłoby, że jego wyjaśnienie mogłoby służyć rozwojowi prawa. Równocześnie kwestia ta powinna zachowywać ścisły związek ze sprawą, na której gruncie została sformułowana, mając istotne znaczenie dla jej rozstrzygnięcia.

Żadna z kwestii podniesionych w skardze kasacyjnej - tak jak w wypadku omawianej wyżej przesłanki istotnego zagadnienia prawnego - nie mogłaby stanowić podstawy do sformułowania ogólnego poglądu prawnego o uniwersalnym charakterze. Wszystkie one odnoszą się do problemów każdorazowo ściśle związanych z okolicznościami faktycznymi sprawy - zarazem zaś w znacznej

mierze pozostawionych swobodnej decyzji rozpoznającego je sądu. Odnosi się to zarówno do szczegółowej metody ustalenia podstaw miarkowania kary umownej (problem pierwszy), jak również ustalenia skuteczności odstąpienia od umowy o roboty budowlane z uwagi na brak prawdopodobieństwa ukończenia robót w umówionym terminie (problemy drugi i trzeci). Przepisy stanowiące podstawę obu tych kwestii (art. 484 § 2 k.c. i art. 635 k.c.) zostały świadomie sformułowane przez ustawodawcę z zamiarem pozostawienia luzu decyzyjnego, pozwalającego na uwzględnienie specyfiki konkretnych spraw. Także z tych powodów - obok nadmiernie kazuistycznego charakteru wskazanych problemów - nie zachodzi potrzeba wypowiedzania się w tym zakresie przez Sąd Najwyższy.

W odniesieniu do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. w judykaturze wyjaśniono, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ.). Bliższa analiza uzasadnienia wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że skarga kasacyjna w niniejszej sprawie jest - w powyższym rozumieniu - oczywiście uzasadniona.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.